

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 391/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Jozefom Podobom, advokátom, Obrancov mieru 354/32, Dubnica nad Váhom, proti uzneseniu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, odboru Západ, 3. oddelenia vyšetrovania ČVS: PPZ-120/NKA-ZA3-2022 zo 4. novembra 2022, uzneseniu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/2 Gn 209/22/1000-9 zo 14. februára 2023 a postupu špeciálneho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gn 209/22/1000 a jeho upovedomeniu z 12. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, odboru Západ, 3. oddelenia vyšetrovania ČVS: PPZ-120/NKA-ZA3-2022 zo 4. novembra 2022 (ďalej aj „uznesenie národnej kriminálnej agentúry“), uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) č. k. VII/2 Gn 209/22/1000-9 zo 14. februára 2023 (ďalej aj „uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry“) a postupom špeciálneho prokurátora (a námestníka generálneho prokurátora Slovenskej republiky) úradu špeciálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gn 209/22/1000 (ďalej len „napadnuté konanie“) a jeho upovedomením č. k. VII/2 Gn 209/22/1000-14 z 12. apríla 2023 (ďalej aj „upovedomenie úradu špeciálnej prokuratúry“). Navrhuje uznesenie národnej kriminálnej agentúry, uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry a upovedomenie úradu špeciálnej prokuratúry

zrušiť a vec vrátiť úradu špeciálnej prokuratúry na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ doručil v máji 2022 národnej kriminálnej agentúre podanie vo veci „*Oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich možnému spáchaniu trestného činu*“ (ďalej len „trestné oznámenie“). Z obsahu tohto podania vyplývalo tvrdenie o podozrení zo spáchania trestného činu ohýbanie práva podľa § 326a Trestného zákona v znení účinnom v rozhodnom období.

3. Vyšetrovateľ Policajného zboru odmietol predmetné podanie sťažovateľa podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku v znení účinnom v rozhodnom období uznesením ČVS: PPZ-120/NKA-ZA3-2022 zo 4. novembra 2022, keďže nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

4. O sťažnosti sťažovateľa podanej proti uzneseniu národnej kriminálnej agentúry rozhodol prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry uznesením č. k. VII/2 Gn 209/22/1000-9 zo 14. februára 2023 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

5. V súvislosti so zamietnutím sťažnosti podanej proti uzneseniu národnej kriminálnej agentúry sťažovateľ požiadal o preskúmanie postupu prokurátora podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „zákon o prokuratúre“) listom z 10. marca 2023. Predmetná žiadosť bola vybavená upovedomením špeciálneho prokurátora č. k. VII/2 Gn 209/22/1000-14 z 12. apríla 2023, ktorý považoval uznesenie národnej kriminálnej agentúry a uznesenie prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry za zákonné, vecne správne a v celom rozsahu sa s nimi stotožnil. Podanie sťažovateľa z 10. marca 2023 ako nedôvodné odložil.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti uzneseniu národnej kriminálnej agentúry, uzneseniu úradu špeciálnej prokuratúry, napadnutému konaniu a upovedomeniu úradu špeciálnej prokuratúry podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že mu nie je zrejmé, akým spôsobom (ako dostatočne) bol preskúmaný spisový materiál pred vydaním upovedomenia úradu špeciálnej prokuratúry. V oznámení o skutočnostiach nasvedčujúcich možnému spáchaniu trestného činu totiž poukazoval na nezákonný postup sudcov a sudkýň v prebiehajúcich (dotknutých) súdnych sporoch, ktorý je podľa jeho názoru v rozpore s ustálenou súdnou praxou, čo považuje za dôvod na podozrenie zo spáchania trestného činu ohýbanie práva podľa § 326a Trestného zákona. Pochybnosti o dostatočnosti preskúmania spisového materiálu spája aj s chybou nachádzajúcou sa v upovedomení úradu špeciálneho prokurátora, v ktorom sa nesprávne uvádza, že v jeho veci rozhodoval vyšetrovateľ „odboru Stred“ namiesto „odboru Západ“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením národnej kriminálnej agentúry, uznesením úradu špeciálnej prokuratúry, napadnutým konaním a upovedomením úradu špeciálnej prokuratúry v súvislosti

s odmietnutím oznámenia sťažovateľa o skutočnostiach nasvedčujúcich spáchaniu trestného činu ohýbanie práva podľa § 326a Trestného zákona.

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Ústavný súd pripomína, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. V tejto súvislosti už opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže prijať na ďalšie konanie iba také podanie, ktoré spĺňa všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu ustanovené týmto zákonom. Poskytnutie ochrany ústavnosti ústavným súdom predpokladá splnenie všetkých ústavných a zákonných predpokladov a podmienok konania pred ústavným súdom vrátane splnenia zákonom predpísaných náležitostí ústavnej sťažnosti (m. m. III. ÚS 663/2014).

10. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre tiež formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 359/08), podľa ktorého má nedostatok odôvodnenia ústavnej sťažnosti (alebo jej časti) významné procesné dôsledky. Je totiž základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať aj právne argumenty (ústavnoprávnu argumentáciu). Všeobecne formulovaný subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho práv nie je postačujúci (m. m. IV. ÚS 182/2021). Absencia kvalifikovaného odôvodnenia tak predstavuje nedostatok, ktorý bráni ústavnému súdu považovať ústavnú sťažnosť za dostatočne odôvodnenú.

11. Ústavný súd považuje za žiaduce dať do pozornosti, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti je kritériom klasifikačným, nie kvalitatívnym. Kritika právnych záverov národnej kriminálnej agentúry či prokurátora a špeciálneho prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry pri poskytovaní ochrany „zákonným“ subjektívnym právam účastníkov konania musí mať v ústavnej sťažnosti nevyhnutné prepojenie na základné práva a slobody sťažovateľa, a to nielen na úrovni návrhu na rozhodnutie vo veci samej, ale aj v rovine odôvodnenia ústavnej sťažnosti (m. m. III. ÚS 463/2018).

12. Ústavný súd sumarizuje, že argumentácia obsiahnutá v ústavnej sťažnosti je vo svojej podstate popisom skutkového stavu; argumentov sťažovateľa, ktoré uplatňoval v rámci podania a) trestného oznámenia, b) sťažnosti proti odmietnutiu tohto oznámenia a c) žiadosti o preskúmanie postupu prokurátora z 10. marca 2023 či prehľadom vo veci prijatých rozhodnutí (a upovedomenia). Predmetný popis je však len časťou z viacerých obligatórnych náležitostí ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ (zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, pozn.) neuvádza takmer žiadnu ústavnoprávnu argumentáciu, resp. uvádza argumentáciu, ktorá pokladá základy pre úvahu

o odmietnutí, resp. neodmietnutí ústavnej sťažnosti pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom o ústavnom súde. V ústavnej sťažnosti sa totiž nenachádza napr. ani žiadna polemika s namietanými rozhodnutiami či upovedomením úradu špeciálnej prokuratúry.

13. Napriek už popísaným skutočnostiam ústavný súd s poukazom na materiálny prístup k ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vedel vyabstrahovať z ústavnej sťažnosti námietky, z ktorých implicitne vyplýva čiastočná ústavnoprávna argumentácia a ktorých relevanciu sa rozhodol posúdiť v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti. Napriek popísaným nedostatkom teda ústavnú sťažnosť neodmietol pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde a prerokoval ju tak, ako je ďalej uvedené v bodoch III.1. a III.2. tohto uznesenia.

III.1. K namietanému porušeniu práva uznesením národnej kriminálnej agentúry a uznesením úradu špeciálnej prokuratúry:

14. Jedným zo základných pojmových znakov ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, resp. podľa § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde ako prostriedku ochrany ústavou (alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou) zaručených základných práv alebo slobôd je princíp subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. III. ÚS 149/04). Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

15. Proti uzneseniu národnej kriminálnej agentúry mal sťažovateľ možnosť podať sťažnosť. Takáto sťažnosť bola podaná a bolo o nej rozhodnuté uznesením úradu špeciálnej prokuratúry. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

16. Pokiaľ ide o namietané uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry, je nutné uviesť, že sťažovateľ v súvislosti s týmto rozhodnutím podal žiadosť o preskúmanie postupu prokurátora z 10. marca 2023 adresovanú Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, ktorá toto podanie odstúpila na vybavenie úradu špeciálnej prokuratúry. Úrad špeciálnej prokuratúry pristúpil k preskúmaniu predmetného podania [napriek právnej úprave podľa § 31 ods. 5, § 33 ods. 1 písm. b), § 54 ods. 2 písm. b) a § 54 ods. 4 zákona o prokuratúre] v zmysle príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019, ktorého výsledkom je upovedomenie úradu špeciálnej prokuratúry. V nadväznosti na uvedené skutočnosti ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práva napadnutým konaním a upovedomením úradu špeciálnej prokuratúry:

17. Ústavný súd z ústavnej sťažnosti vyabstrahoval námietku sťažovateľa spočívajúcu v tvrdení o nedostatočnom oboznámení sa úradu špeciálnej prokuratúry s dotknutým spisovým materiálom, ktoré odôvodňuje a) nesprávnosťou označenia konkrétneho odboru národnej kriminálnej agentúry, ktorý vo veci rozhodoval, a b) nezákonným postupom sudcov a sudkýň v súdnych sporoch, ktorým dôvodil už v podanom trestnom oznámení, t. j. sťažovateľ v podstate vyjadruje nesúhlas s posúdením jeho trestného oznámenia zo strany úradu špeciálnej prokuratúry.

18. Predmetnú argumentáciu sťažovateľa ústavný súd nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov prezentovaných v upovedomení úradu špeciálnej prokuratúry. V prvom rade poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého právo fyzickej alebo právnickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (m. m. II. ÚS 42/00, II. ÚS 28/06, III. ÚS 278/06). Ani z ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodíť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie na začatie trestného konania. Aj keď podľa § 2 ods. 5 Trestného poriadku je prokurátor povinný sťahovať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel, posúdenie otázky, či sú splnené zákonné podmienky na začatie trestného stíhania v konkrétnej veci (na základe skutočností uvedených v trestnom oznámení alebo skutočností zistených preverení trestného oznámenia), je plne v právomoci orgánov činných v trestnom konaní (policajných orgánov, vyšetrovateľov, prokurátorov). Osobe, ktorá podala trestné oznámenie, nevzniká právo na začatie trestného stíhania. (m. m. III. ÚS 45/03, III. ÚS 198/03).

19. Ústavný súd po oboznámení sa so znením upovedomenia úradu špeciálnej prokuratúry, uznesením národnej kriminálnej agentúry a uznesením úradu špeciálnej prokuratúry v stručnosti uvádza, že tieto (ako celok, ale aj upovedomenie samo osebe, pozn.) obsahujú zrozumiteľné a vyčerpávajúco odôvodnené rozhodné okolnosti veci (najmä s. 13 a 14 uznesenia národnej kriminálnej agentúry a s. 4 až 6 uznesenia úradu špeciálnej prokuratúry, pozn.). Keďže sťažovateľovi je ich obsah dobre známy, ústavný súd tieto rozhodné časti už opätovne necituje. Ústavný súd považuje upovedomenie špeciálneho prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry, ktorý vyhodnotil jemu predchádzajúce rozhodnutia (uznesenie národnej kriminálnej agentúry a uznesenie úradu špeciálnej prokuratúry, pozn.) ako zákonné, vecne správne a v celom rozsahu sa s nimi stotožnil, za ústavne udržateľné. Špeciálny prokurátor navyše „trefne“ poukázal na § 2 ods. 10 a 12 Trestného poriadku a zásadu voľného hodnotenia dôkazov (s. 3 upovedomenia úradu špeciálnej prokuratúry, pozn.), ako aj na argumentáciu sťažovateľa založenú „výlučne na osobnom presvedčení o nezákonnosti“, resp. nesprávnosti uznesenia úradu špeciálnej prokuratúry.

20. Pokiaľ sťažovateľ namieta chybu špeciálneho prokurátora pri označení odboru národnej kriminálnej agentúry, ktorý vo veci rozhodoval o odmietnutí jeho trestného oznámenia, v nadväznosti na čo spochybňuje jeho dostatočné oboznámenie sa so súvisiacim spisovým materiálom, ústavný súd vzhľadom na celkový obsah upovedomenia úradu špeciálnej prokuratúry vyhodnotil predmetnú námietku ako neopodstatnenú. Z upovedomenia úradu špeciálnej prokuratúry totiž jednoznačne vyplýva, ktoré rozhodnutie národnej kriminálnej agentúry úrad špeciálnej prokuratúry posudzoval, t. j. je z neho bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že išlo o uznesenie

ČVS: PPZ-120/NKA-ZA3-2022 zo 4. novembra 2022 (s. 2 upovedomenia úradu špeciálnej prokuratúry, pozn.). Pomenovanie odboru národnej kriminálnej agentúry spočívajúce v označení odboru „Stred“ namiesto odboru „Západ“ považoval ústavný súd za nepresnosť, ktorá rozhodne nemôže (v okolnostiach prerokúvanej veci) bez ďalšieho spochybníť celkový výsledok posúdenia veci sťažovateľa špeciálnym prokurátorom úradu špeciálnej prokuratúry.

21. V obsahu ústavnej sťažnosti spomenuté čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktoré sa nepremietli do návrhu na rozhodnutie, t. j. petitu ústavnej sťažnosti (ktorým je ústavný súd spravidla viazaný podľa § 45 zákona o ústavnom súde, pozn.), ústavný súd považoval len za súčasť argumentácie sťažovateľa.

22. Zohľadňujúc minimálnu sťažnostnú argumentáciu sťažovateľa, ústavný súd uzatvára, že medzi napadnutým konaním a upovedomením úradu špeciálnej prokuratúry a obsahom namietaného práva neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o jeho porušení. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa preto odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

23. Ústavný súd pre komplexnosť dopĺňa, že návrh na začatie konania obsahuje aj formálny nedostatok v podobe odkazu na ustanovenia v súčasnosti už zrušeného zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, ktorý už nie je platným a účinným právnym predpisom upravujúcim konanie pred ústavným súdom (tým je zákon o ústavnom súde). Táto skutočnosť však sama osebe nemala vplyv na posúdenie toho, či bolo možné návrh prijať na ďalšie konanie, pretože rozhodujúcim bolo, či samotný obsah návrhu spĺňa náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde. Každé podanie totiž ústavný súd posudzuje podľa jeho obsahu (§ 39 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

24. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 18. júla 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu